

Takipçi Tacizcilik Ayrı Bir Suç Türü Olmalı Mıdır? Türk Hukuku ve Karşılaştırmalı Hukukta Takipçi Tacizcilik

Afranur Ateş¹, Can Çalıcı¹

¹ İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa, Adli Tıp Enstitüsü, 34098, Fatih,
İstanbul, Türkiye

Giriş

İngilizce’de aslen bir avcılık terimi olarak kullanılan “stalk(ing)”, avına hissettirmeden yaklaşıp onu yakalamayı ifade etmektedir. [1] Bununla beraber Oxford Dictionary tarafından “stalk” kelimesi “takıntılı bir biçimde birini taciz etmek ve ona sıkıntı vermek” şeklinde tanımlanmıştır. Üstelik bu tanımlamaya örnek olarak verilen şu cümle de oldukça çarpıcıdır: “Kadın, beş yıl boyunca onunla uğraşıp tehdit eden bir adam tarafından takip edildi”.^{1*} Türkçe’de de örnek verilen ifadeyi destekleyecek biçimde stalking kavramı “takipçi tacizcilik” veya “ısrarlı takipçilik” şeklinde kullanılmaktadır. [2]

Takipçi tacizcilik olgularında hedef alınan kişi üzerinde endişe, korku ve itaat duygularını oluşturmak amaçlanmaktadır. [2] Takipçi tacizcilerin asıl motivasyonu aşk, sevgi, tutku veya cinsellik değildir; daha ziyade mağdura karşı duyulan öfke veya mağduru kontrol etme ihtiyacıdır. Takipçi tacizciler kurbanların öz güvenleri ve yaşamları üzerinde kontrol duygusuna sahip olmak amacıyla mağdurları boyun eğdirmeye yönelik davranışlarına haftalar, aylar hatta yıllar boyunca sistematik olarak devam etmektedirler. Mağdura kanla yazılmış mektuplar göndermek; istemediğini belirtmiş olmasına rağmen mağdura mesaj, e-posta veya hediye göndermek ya da mağduru telefonla aramak; mağduru takip etmek, devamlı gözetim ve denetim altında tutmak; mağdur edilen kişinin malına mülküne zarar vermek, hasara uğratmak veya evcil hayvanlarını öldürmek; mağdurun fotoğraflarını keserek kendilerine göndermek; mağdurların evlerine veya arabalarına gizlice girmek; mağduru, aile üyelerini veya arkadaşlarını fiziksel zarar veya ölümlle tehdit etmek gibi davranışlar bunlara örnek gösterilebilir. [3]

¹ Benzer şekilde Cambridge Dictionary tarafından da “stalk” kelimesine örnek olarak verilen cümle önemlidir: “Kadın, adamın bir ay boyunca onu takip ettiğini iddia etti”.

Kaynakça

1. Gürgezoğlu E. Takip/İzlemeye İlişkin Algının İncelenmesi ve Mağdur Olan/Olmayanların Kaygı Düzeylerinin Karşılaştırılması. İstanbul: Maltepe Üniversitesi; 2010.
2. Akduman İ, Ünsalver B, Cavlak M, Oral G, Cansunar FN. Takipçi Tacizecilik. Adli Psikiyatri Dergisi. 2006;3(3-4):25-33.
3. Ashcroft J. Report to Congress on Stalking and Domestic Violence. In: Justice USDo, editor. Rockville: Violence Against Women Office; 2001.
4. Bağ B. Bir Şiddet Türü Olarak Saplantılı Takip Etme Hali. Zeitschrift für die Welt der Türken. 2012;4(1):165-82.
5. Polat O. Şiddet. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi. 2016;22(1):15-26.
6. Mullen PE, Pathe M, Purcell R, Stuart GW. Study of stalkers. Am J Psychiatry. 1999;156(8):1244-9. Epub 1999/08/18. doi: 10.1176/ajp.156.8.1244. PubMed PMID: 10450267.
7. Aa Svd. New Trends in the Criminalization of Stalking in the EU Member States. European Journal on Criminal Policy and Research. 2018;24(3):315-33.
8. Protecting Women From the New Crime of Stalking: A Comparison of Legislative Approaches Within the European Union. Modena: University of Modena and Reggio Emilia, 2007.
9. Harris J. An Evaluation of the Use and Effectiveness of the Protection From Harassment Act 1997. London: Home Office; 2000.
10. Protection of Freedoms Act. Sect. 111 (2012).
11. Doğan R. Kadına Yönelik Şiddetin Bir Türü Olarak, Israrlı Takip (Stalking) Kavramı ve Suçu. Ankara Barosu Dergisi. 2014;2:137-54.
12. Circular: a change to the Protection from Harassment Act 1997: UK Home Office; 2012 [18.10.2018]. Available from: <https://www.gov.uk/government/publications/a-change-to-the-protection-from-harassment-act-1997-introduction-of-two-new-specific-offences-of-stalking>.
13. Bundesministerium für Familie S, Frauen und Jugend. Mehr Schutz bei häuslicher Gewalt: Information zum Gewaltschutzgesetz. Berlin: Referat Öffentlichkeitsarbeit; 2017.
14. Strafgesetzbuch. Sect. 238 (1998).
15. Serçemeli C, editor Sosyal Medyada Mahremiyetin Gizliliğini İhlalde Yeni Bir Trend Olan ‘‘ Stalk’’ a Hukuki Açardan Bir Bakış. 7 Hukukun Gençleri Sempozyumu; 2016; İstanbul: Umud Vakfı.
16. Akdağ AUİ. Türk Özel Hukukunda Şiddet ve Israrlı Takip Kavramı İle Israrlı Takip Mağdurunun Korunması. Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi. 2015;XIX(2):45-94.
17. Oğuzman MK, Barlas N. Medeni Hukuk. 18 ed. İstanbul: Vedat Kitapçılık; 2012.
18. Dural M, Ögüz T. Kişiler Hukuku. 12 ed. İstanbul: Filiz Kitabevi; 2012.
19. Öztürk N. Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun Getirdiği Bazı Yenilikler ve Öneriler. İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi. 2017;8(1):1-32. doi: 10.21492/inuhfd.298121.
20. Koca M, Üzülmöz İ. Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler. 6 ed. Ankara: Seçkin Yayıncılık; 2013.
21. Tezcan D, Erdem MR, Önok M. Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku. 11 ed. Ankara: Seçkin Yayıncılık; 2014.
22. Ceza Muhakemesinde İnsan Hakları ve Ceza Muhakemesinin İlkeleri In: Öztürk B, editor. Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku. 9 ed. Ankara: Seçkin Yayıncılık; 2015. p. 155.
23. Fazio LD. Criminalization of Stalking in Italy: One of the Last among the Current European Member States’ Anti-Stalking Laws. Behavioral Sciences & the Law. 2011;29(2):317-23. doi: 10.1002/bsl.983.
24. Tjaden PG. Stalking Policies and Research in the United States: A Twenty Year Retrospective. European Journal on Criminal Policy and Research. 2009;15(3):261-78.
25. Burton M. Legal Responses to Domestic Violence. London: Routledge-Cavendish; 2008.
26. Korkodeilou J. Stalking Victims, Victims of Sexual Violence and Criminal Justice System Responses: Is there a Difference or just ‘ Business as Usual’ ? the British Journal of Criminology. 2016;56(2):256-73. doi: 10.1093/bjc/azv054.
27. Richards L. Stalking and Harrasment – the Victim’s Voice 2011 [15.08.2018]. Available from: www.protectionagainststalking.org.